

Γιατί είναι αναγκαία η εξομολόγηση

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

ΟΜΙΛΙΑ Θ´

Περί εξομολογήσεως Γιατί είναι αναγκαία η εξομολόγηση

Η εξομολόγηση είναι αναγκαία για τους εξής λόγους: α) διότι είναι εντολή του Θεού, β) διότι επαναφέρει και αποκαθιστά την ειρήνη μεταξύ Θεού και ανθρώπων, και γ) διότι ωφελεί τον άνθρωπο από ηθική και πνευματική άποψη.

Το ότι η εξομολόγηση είναι θεία εντολή φαίνεται από τις Άγιες Γραφές, την Παλαιά και την Καινή Διαθήκη. Εξ ονόματος του Θεού ο Μωυσής λέει στους Ισραηλίτες: «Όποιος άνθρωπος, άνδρας ή γυναίκα υπέπεσε σε κάποια από τα αμαρτήματα των ανθρώπων και παραμελώντας αδιαφόρησε γι' αυτό, πρέπει να εξομολογηθεί την αμαρτία την οποία διέπραξε» (Αρ. ε' 6-7) . και πάλι: «Εάν η ψυχή αμαρτήσει... και εξαγορευτεί την αμαρτία, ανάλογα δε με το φταίξιμο να ορίσει τιμή και να αποδώσει το κεφάλαιο, δηλαδή το επιτίμιο, προσθέτοντας τον τόκο σε αυτό, να φέρει στον Κύριο ένα κριάρι» (Λευιτ. ε' 26) . Στις Παροιμίες του Σολομώντος, αναφέρεται: «Αυτός που καλύπτει την ασέβεια του εαυτού του, δεν βρίσκεται σε καλό δρόμο. Αυτός όμως που έχει ως αρχή να ελέγχει τον εαυτό του, θα αγαπηθεί» (κη' 13) . Όλοι οι προφήτες και ιδιαίτερα ο Δαβίδ, συστήνουν την εξομολόγηση, αφού τη μετάνοια ακολουθεί η εξομολόγηση. Έτσι, αυτοί που προσέρχονταν στον Ιορδάνη, στον Κήρυκα της Μετανοίας, τον βαπτιστή Ιωάννη, προηγουμένως εξομολογούνταν τις αμαρτίες τους. Ας δούμε τους λόγους του Ευαγγελιστή: «Τότε προσέρχονταν σ' αυτόν από τα Ιεροσόλυμα, από όλη την Ιουδαία, καθώς και από όλα τα περίχωρα του Ιορδάνου, και βαπτίζονταν στον ποταμό Ιορδάνη από τον Ιωάννη τον Βαπτιστή, εξομολογούμενοι τις αμαρτίες τους» (Ματθ. γ' 6) . Συμπεραίνουμε λοιπόν ότι η εξομολόγηση είναι θεία εντολή

και ως τέτοια πρέπει να τηρείται, για τη σωτηρία των μετανοουμένων. Αυτή η εντολή έλαβε πρόσθετο κύρος στην Καινή Διαθήκη. Η εξομολόγηση έγινε η θύρα της εισόδου στον Χριστιανισμό και αυτό φανερώνεται επαρκώς από την εξομολόγηση των βαπτιζομένων στον Ιορδάνη από τον Ιωάννη, του οποίου το βάπτισμα ήταν προεισαγωγή στον Χριστιανισμό, γιατί έλεγε: «Εγώ μεν σας βαπτίζω με νερό, σε βάπτισμα μετανοίας. Αυτός όμως; Που έρχεται μετά από μένα είναι ισχυρότερός μου και δεν είμαι ικανός ούτε τα υποδήματά Του να κρατήσω. Αυτός θα σας βαπτίσει με το πνεύμα το Άγιο και το πυρ της θείας Χάριτος» (Μτ. γ' 11) .

Αυτό μαρτυρείται επίσης και από τις Πράξεις των Αποστόλων • γιατί διηγούμενος ο απόστολος Λουκάς τα σχετικά με την προσέλευση των Εφεσίων στον Χριστιανισμό, λέει ότι έρχονταν με σκοπό να εξομολογηθούν τις πράξεις τους και μάλιστα με πολύ θάρρος . Ιδού τα λόγια του αποστόλου: «Πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν.» (Πράξ. ιθ' 18) . Η προσευχή «Πάτερ ημών» είναι ένα είδος συνεχούς και καθημερινής εξομολογήσεως • η αίτηση για άφεση των αμαρτιών μας είναι ομολογία των αμαρτιών μας.

Την εξομολόγηση συνιστά και ο απόστολος Ιάκωβος ο Αδελφόθεος λέγοντας: «Να εξομολογείστε τα παραπτώματά σας ο ένας στον άλλον και να εύχεσθε υπέρ των άλλων, για να γιατρευθείτε, γιατί έχει μεγάλη δύναμη η δέηση του δικαίου και φέρνει θαυμαστά αποτελέσματα» (Ιακ. ε' 16) . Ο δε ευαγγελιστής Ιωάννης συμβουλεύει: «Εάν ομολογούμε τις πράξεις μας, ο Θεός είναι πιστός στον λόγο Του • θα μας συγχωρήσει και θα μας καθαρίσει από κάθε αδικία» (Α' Ιω. , α' 9) . Η εξομολόγηση ως αρχαίο έθιμο της Εκκλησίας αναφέρεται από τον Ειρηναίο (Κατά Αιρέσεων Α' 13) , από τον Τερτυλλιανό (De roenitentiae 2, 4 , 9, 10), από τον Κλήμεντα τον Αλεξανδρέα (Στρωματείς Β' 12) , από τον Ωριγένη (ομιλία στο Λευιτικό Β' 4) και από τον Κυπριανό (στην Επιστολή LVLIX) .

Οι αρχαίοι Έλληνες θεωρούσαν την εξομολόγηση αναγκαία και ωφέλιμη , γιατί αυτοί που εισάγονταν στα Μυστήρια της Ελευσίνας και της Σαμοθράκης, προηγουμένως εξομολογούνταν τις αμαρτίες τους (Πλουτάρχου, Αποφθέγματα) . Ο δε Σωκράτης συνιστούσε την εξομολόγηση ως σωτήριο πράξη : «Εάν κάποιος με αδικήσει , να είναι πρόθυμος να πάει εκεί που γρήγορα θα αποδώσει το δίκαιο • να σπεύσει στον γιατρό, ώστε να μην γίνει χρόνιο το νόσημα της αδικίας και εξασθενήσει ύπουλα την ψυχή , καθιστώντας την ανίατη» (Πλάτωνος , Γοργίας)...

... Η εξομολόγηση πράγματι είναι θεία εντολή, διότι είναι υπαγόρευση της καρδιάς. Αυτός που αμάρτησε αισθάνεται βαριά την καρδιά του και δεν βρίσκει ανακούφιση αν δεν εξομολογηθεί το αμάρτημά του, αν δεν το ομολογήσει ενώπιον του Θεού . Η Αγία Γραφή αναφέρει ένα αρχαιότατο παράδειγμα, την εξομολόγηση του Λάμεχ, ο οποίος εξομολογήθηκε συντετριμμένος , εμπρός στις γυναίκες του, διότι εφόνευσε έναν άνδρα...

... Αυτός που δεν εξαγορεύτηκε τις αμαρτίες του δεν βρίσκει ποτέ ανάπαυση ,

γιατί ποτέ δεν εξοικειώθηκε με τον Θεό. Αυτός που δεν εξομολογείται τις αμαρτίες του βρίσκεται διαρκώς κάτω από το βάρος της ενοχής και μακριά από τον Θεό, γι' αυτό και η ψυχή του θλίβεται και πονάει. Η ανώμαλη ηθική κατάσταση που επικρατεί στον αμαρτωλό, ο αδιάκοπος έλεγχος που προξενείται από την συναίσθηση της ψυχής που αναγνωρίζει την αμαρτία της και ζητάει ανακούφιση.

Η ψυχή αναζητάει την εξομολόγηση, γιατί γνωρίζει τη θεία εντολή • γιατί κατάλαβε ότι αυτή είναι το μόνο μέσον συμφιλίωσης και συνδιαλλαγής με τον Θεό, τον οποίο συναισθάνεται ότι εξόργισε και επιζητεί να Τον ευχαριστήσει για να μην την αποστραφεί, αλλά να γίνει ελεήμων σε αυτήν και να της συγχωρήσει τις αμαρτίες.

όπως η εξομολόγηση είναι εσωτερική ορμή, έτσι και η καταλλαγή με τον Θεό είναι εσωτερική προτροπή που υποκινεί προς αυτόν τον σκοπό, γιατί η ψυχή συναισθάνεται ότι αμάρτησε προς τον Θεό και οφείλει να προσεγγίσει τη θεία αγάπη για να θεραπευτεί. Η Εκκλησία είναι η μόνη που έλαβε την εξουσία να συμφιλιώσει τον άνθρωπο με τον Θεό και να επιφέρει τη θεραπεία. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο εκείνος που αμάρτησε πρέπει να προστρέξει στην Εκκλησία. Μόνο αυτή έχει τη δύναμη να τον συμφιλιώσει με τον Θεό. Το μαρτυρούν το έργο και η αποστολή της Εκκλησίας, όπως θα αποδείξουμε στα επόμενα κεφάλαια.

Πηγή: «Περί επιμελείας ψυχής
ΚΕΙΜΕΝΑ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ
ΑΓΙΟΥ ΝΕΚΤΑΡΙΟΥ ΠΕΝΤΑΠΟΛΕΩΣ»

Απόδοση στη Νέα Ελληνική:
Ευανθία Χατζή
Επιμέλεια κειμένου- Επίμετρο:
Γιώργος Μπάρλας
ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΑΘΩΣ

Πηγή: eisdoxanthou-gk.blogspot.gr